[2024] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 679: 2024 ਆਈ ਐਨ ਐਸ ਸੀ 221

ਪੁਨੀਤ ਸੱਭਰਵਾਲ

ਬਨਾਮ

ਸੀਬੀਆਈ

(2024 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1682)

19 ਮਾਰਚ 2024

[ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ ਅਤੇ ਕੇਵੀ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ, ਜੇਜੇ.]

ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 109 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਈ) ਅਤੇ 13 (2) ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਆਰ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਅੰਡਰਸੈਕਸ਼ਨ ਸੀ। 13 (1) (ਈ) ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988 ਦੇ ਧਾਰਾ 13 (2) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਆਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਆਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ-ਪੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ 21.02.2006 ਦੇ ਚਾਰਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ 28.02.2006 ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988-ਸੈਕਸ਼ਨ। 13 (1) (ਈ) ਸੈਕਸ਼ਨ 13 (2) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ-ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860-ਸੈਕਸ਼ਨ 109-ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961-ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਆਰ ਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 31.08.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜੋ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਲਾਸ਼ੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸਨ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਚੈੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ - ਮਾਲਕੀਃ

ਆਯੋਜਿਤਃ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸੰਭਾਵੀ ਮੁੱਲ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ-ਇਹ ਆਦੇਸ਼, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੱਭਤਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਭਾਵੀ ਮੁੱਲ, ਮੁਕੰਮਲ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ-ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਬਰੀ ਹੋਣ' ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ - ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰਾ ਹੈ - ਆਮਦਨ ਕਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ (ਸੀਬੀਆਈ) - ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ - ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪੀ ਦੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚੈੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾਬਾਲਗ ਨਹੀਂ ਸੀ-ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਮੁੱਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਚਾਰਜ ਮਿਤੀ 21.02.2006 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਫਰੇਮਿੰਗ ਚਾਰਜ ਮਿਤੀ 28.02.2006 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 32,37,40,23,44]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਹਵਾਲਾ

ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੇਲਵੀ ਜੇ ਜੈਲਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ [2017] 5 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 525: (2017) 6 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 263-'ਤੇ ਨਿਰਭਰ.

ਰਾਧਸ਼ਿਆਮ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਅਨਰ (2011) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 889: (2011) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 581; ਆਸ਼ੂ ਸੁਰੇਂਦਰਨਾਥ ਤਿਵਾੜੀ ਬਨਾਮ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. (2020) 9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 636; ਜੇ ਸੇਕਰ ਬਨਾਮ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ਼ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ [2022] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 698: (2022) 7 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 370-ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪੀ ਨੱਲਾਮਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (1996) 6 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 559; ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਚਤੁਰਵੇਦੀ (3) ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2007) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 448: (2007) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 380; ਸ਼ਿਓਰਾਜ ਸਿੰਘ ਅਹਲਾਵਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ਼ ਯੂ ਪੀ ਐਂਡ ਅਨਰ [2012] 10 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1034: (2013) 11 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 476; ਸਟੇਟ ਆਫ਼ ਟੀ ਐਨ ਬਨਾਮ ਐਨ ਸੁਰੇਸ਼ ਰਾਜਨ

ਐਂਡ ਹੋਰ (2014) 1 ਐੱਸਸੀਆਰ 135: (2014) 11 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 709; ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਅਤੇ ਅਨਰ ਬਨਾਮ ਥੋਮੰਦਰੂ ਹੰਨਾਹ ਵਿਜੈਲਕਸ਼ਮੀ ਅਤੇ ਅਨਰ [2021] 13 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 364: (2021) 18 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 135; ਓਂਕਾਰ ਨਾਥ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਐਨ. ਸੀ. ਟੀ. ਦਿੱਲੀ) ਅਤੇ ਏ. ਐਨ. ਆਰ. [2007]13 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 716: (2008) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 561; ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਲ. ਮੁਨੀਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1977) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 113: (1977) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 699-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988; ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860; ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961

ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਸੰਪਤੀਆਂ; ਆਮਦਨੀ ਦਾ ਜਾਣਿਆ ਸਰੋਤ; ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ; ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ; ਪ੍ਰਤੱਖ ਮੁੱਲ; ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ; ਰੱਦ ਕਰਨਾ; ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ; ਚਾਰਜ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ; ਡਿਸਚਾਰਜ; ਸਿਵਲ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਬਰੀ; ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ;

ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ: 2024 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1682

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 01.12.2020 ਤੋਂ 2010 ਦੇ ਡਬਲਯੂ. ਪੀ. ਸੀ. ਆਰ. ਐਲ. ਨੰਬਰ. 200 ਵਿੱਚ 2024 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ. 1683 ਦੇ ਨਾਲ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ਗੀ

ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਸਿਧਾਰਥ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਰਧੇਂਦੂ ਮੌਲੀ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡ., ਨਿਨਾਦ ਲੌਡ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੰਜੀਤਾ ਰੋਹਤਗੀ, ਸ਼੍ਰੀਕਾ ਗੌਤਮ, ਕਰਨ ਮਾਥੁਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਸ਼ਿਕਾ ਨਰਾਇਣ, ਸੰਗਰਾਮ ਸਿੰਘ ਆਰ ਭੋਂਸਲੇ, ਜੁਬਿਨ ਦਾਸ਼, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਮਰਿਧੀ ਐਸ ਜੈਨ, ਨਰਪਾਲ ਏ ਡਿੰਗੰਕਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੁਸ਼ਕਰਾ ਏ ਭੋਂਸਲੇ, ਨਮਨ ਸ਼ੇਰਸਤ੍ਰਾ, ਮਹੇਸ਼ ਜਾਧਵ, ਐਡ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਕੇ. ਐੱਮ. ਨਟਰਾਜ, ਏ. ਐੱਸ. ਜੀ., ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਾਰੋਰੀਆ, ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਤਿਆਗੀ, ਰਾਜਨ ਕੁਮਾਰ ਚੌਰਸੀਆ, ਪਦਮੇਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਨਵੰਜੈ ਮਹਾਪਾਤਰਾ, ਸ਼ਾਂਤਨੂ ਸ਼ਰਮਾ, ਬੀ. ਕੇ. ਸਤੀਜਾ, ਮਨੋਜ ਕੇ. ਮਿਸ਼ਰਾ, ਅਭਿਨਵ ਐੱਸ. ਰਘੂਵੰਸ਼ੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ/ਆਦੇਸ਼

ਨਿਰਣਾ

ਕੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ, ਜੇ

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰਬਰ 1 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 01.12.2020 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 2010 ਦਾ 200 ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰ. 2010 ਦਾ 339. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, 21.02.2006 ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੁਆਰਾ 28.02.2006 ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੁਨੀਤ ਸੱਭਰਵਾਲ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 109 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਈ) ਅਤੇ 13 (2) ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਦਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰ. ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਈ) ਅਤੇ 13 (2) ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰ. ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ ਕੋਲ ਆਮਦਨ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੁਨੀਤ ਸੱਭਰਵਾਲ, ਪੁੱਤਰ ਆਰ. ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੁਖੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ।

ਸੰਖੇਪ ਤੱਥਃ

3. 23.08.1995 ਨੂੰ, ਸਰੋਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਐਂਟੀ-ਕਰੱਪਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੇ ਕ੍ਰਾਈਮ ਨੰਬਰ ਨੰਬਰ ਆਰ ਸੀ -74(ਏ)/95- ਡੀ.ਐਲ.ਆਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ।

4. 28.08.1995 ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨਃ

(i) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰ. ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਆਰਕੀਟੈਕਟ ਸੀ;

(ii) ਸਾਲ 1968 ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਨੇ ਵੱਡੀ ਸੰਪਤੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ;

(iii) ਇਹ ਸੰਪਤੀ ਆਰ. ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ' ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

iv) ਚੈੱਕ ਪੀਰੀਅਡ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰ ਸੀ ਸੱਭਰਵਾਲ ਐਨਡੀਐਮਸੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਆਰਕੀਟੈਕਟ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ ਜੋ ਕਿ 20.08.1968 ਤੋਂ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 23.08.1995 ਤੱਕ ਹੈ।

(v) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰ. ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਰੁਪਏ ਸੀ। 10,00,042/-ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਆਮਦਨੀ ਰੁਪਏ ਸੀ। 8,72,249.42

(vi) ਉਪਰੋਕਤ ਤਨਖਾਹ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੋਸ਼ੀ ਆਰ. ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ ਨੂੰ ਕਈ ਉੱਦਮਾਂ, ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟਾਂ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨੀ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਰੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੀ।1,23,18,091/-

(vii) ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਖਰਚ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 18,23,108/-ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਚਲ ਸੰਪਤੀਆਂ। 4,25,450/- ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।ਇਹ ਵੀ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰ. ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਬਕਾਏ ਸਨ। 82,63,417/-

(viii) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਚੌਵੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਸੀ। 2,27,94,907/-

(ix) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰ. ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ।

(x) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰੁਪਿਆ ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੁਨੀਤ ਸੱਭਰਵਾਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੁਪਿਆ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੀਅਰਰ ਬਾਂਡ ਦੇ ਨਗਦੀਕਰਨ ਰਾਹੀਂ 79 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾ ਵਜੋਂ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ।

(xi) ਕਿ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ, ਰੁਪਏ ਸੀ ਸੱਭਰਵਾਲ ਦੁਆਰਾ ਮੈਸਰਜ਼ ਮੋਰਨੀ ਦੇਵੀ ਬ੍ਰਿਜ ਲਾਲ ਟਰੱਸਟ, ਮੈਸਰਜ਼ ਮੋਰਨੀ ਵਪਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੁਨੀਤ ਸੱਭਰਵਾਲ, ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰ. ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ ਨੇ ਉਕਤ ਟਰੱਸਟਾਂ/ਫਰਮਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿੱਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ।

(xii) ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰ. ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ ਅਤੇ ਪੁਨੀਤ ਸੱਭਰਵਾਲ ਵਿਰੁੱਧ ਪੀ. ਸੀ. ਐਕਟ, 1947 ਦੇ 120-ਬੀ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ 5 (2) ਦੇ ਨਾਲ 5 (1) (ਈ) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪੀ. ਸੀ. ਐਕਟ, 1988 ਦੇ 13 (1) (ਈ) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(xiii) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਆਰ ਸੀ ਸੱਭਰਵਾਲ ਵਿਰੁੱਧ ਪੀਸੀ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (2) ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 5 (1) (ਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੀਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (2) ਨੂੰ 13 (1) (ਈ) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 2,05,63,341/- ਆਪਣੀ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਅਸੰਗਤ.

ਆਰਡਰ ਆਨ ਚਾਰਜਃ

5. 21.02.2006 ਨੂੰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਨੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਰਜ' ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਨੇ ਚਾਰਜ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਲੱਭਤਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂਃ

(i) "ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਰੋਤ" ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਫ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ;
(ii) ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਫਰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ;

(iii) ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਫਰਮਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਿਆਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 106 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ' ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਲੇਖਾ 'ਲਈ' ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਲੇਖਾ 'ਲਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(iv) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੁਨੀਤ ਸੱਭਰਵਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਅਨਿਲ ਮਹਿਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ' ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰ. ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਭੈਣ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਬੇਨਾਮੀ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ;

(v) ਜੱਜ ਪੀ. ਐੱਮ. ਐੱਮ. ਐੱਮ. ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ' ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ,

(vi) ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 109 ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਈ) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਸੀ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੁਨੀਤ ਸੱਭਰਵਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਪੀ. ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (2) ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਆਰ. ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਈ) ਅਤੇ 13 (2) ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਲਾਗਤਃ

6. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਿਤੀ 28.2.2006 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਦੋਸ਼ ਵੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨਃ

"ਚਾਰਜ ਨੰ. 1

ਕਿ ਤੁਸੀਂ 20.8.1968 ਤੋਂ 23.08.1995 ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਚੀਫ਼ ਆਰਕੀਟੈਕਟ, ਐੱਨਡੀਐੱਮਸੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਸੀ। 3,10,58,324/- ਤੁਹਾਡੀ ਆਮਦਨੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ. 1,23,18,091/- ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਖਰਚਾ. 18,23,108/- ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ. 2,05,63,341/- ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਖਾਤਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ. 13 (1) (ਈ) ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅੰਡਰਸੈਕਸ਼ਨ। ਪੀਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਦੇ 13 (2) ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ.

ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਚਾਰਜ ਨੰ. 2

ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਆਰ. ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ 20.08.1968 ਤੋਂ 23.08.1995 ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਚੀਫ਼ ਆਰਕੀਟੈਕਟ, ਐਨਡੀਐਮਸੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪੀ. ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਈ) ਨੂੰ 13 (2) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ। 3,10,58,324/- ਉਸ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ. 1,23,18,091/- ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਖਰਚਾ। 18,23,108/- ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। 2,05,63,341/, ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਖਾਤਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਵਚਨਬੱਧ ਕੀਤਾ

ਅਪਰਾਧ, ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 109 ਦੇ ਤਹਿਤ 13 (1) (ਈ) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੀਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਦੇ 13 (2) ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ.

ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ]

ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਦੇ ਮੋਰਚੇ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ਃ

7. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਚਾਰਜ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਦੇ ਮੋਰਚੇ' ਤੇ ਕੁਝ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ।

8. ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਾਲ 1989-1990 ਤੋਂ 1995-1996 ਅਤੇ 1997-1998 ਤੋਂ 2001-2002 ਤੱਕ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ [ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ] ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਕਰਾਸ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ 31.08.2007 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ।

9. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1996-1997 ਲਈ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਖਾਤਮੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. (ਅਪੀਲਾਂ) ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 07.03.2005 ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1996-1997 ਲਈ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਜੋੜ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

10. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ 31.08.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਸਾਲ 1989-1990 ਤੋਂ 1995-1996 ਅਤੇ 1997-1998 ਤੋਂ 2001-2002 ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਸੰਬੰਧੀ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਸ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰ. ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ।ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. (ਅਪੀਲਾਂ) ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1996-1997 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ, ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ,

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦਾ ਮੁੱਦਾ 1996-1997 ਦੇ ਅਧਾਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ।

11. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਮੋਰਨੀ ਦੇਵੀ ਬ੍ਰਿਜ ਲਾਲ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰ. ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. (ਅਪੀਲਾਂ) ਦੁਆਰਾ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੇ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ ਕਿਃ

(i) ਉਕਤ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਸਰੋਤ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਮੋਰਨੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਐਸ. ਬ੍ਰਿਜ ਲਾਲ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ।

(ii) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਾਰਕ ਬਾਂਡ ਜੋ ਉਕਤ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਭੰਡਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਬਾਂਡ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਹ ਰਕਮ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ।

(iii) ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਨੂੰ ਉਕਤ ਬਾਂਡ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਆਮਦਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ।

12. ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. (ਅਪੀਲ) ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਹਟਾਉਣ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਤੀਜੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇਃ

(i) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰ. ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ ਦੀ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕਾਂ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਸਰੋਤ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੇ। ਮੋਰਨੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਐਸ. ਬ੍ਰਿਜ ਲਾਲ।

(ii) ਟਰੱਸਟ ਆਪਣੇ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਿਟਰਨ ਦਾਖਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਟੈਕਸ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਬੇਨਾਮੀ ਮਾਲਕ ਸੀ।

(iii) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਾਰਕ ਬਾਂਡ (ਛੋਟਾਂ ਅਤੇ ਛੋਟਾਂ) ਐਕਟ, 1981 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਾਰਕ ਬਾਂਡ ਦੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਾਰਕ ਬਾਂਡ ਦੀ ਗਾਹਕੀ ਲਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਬਾਂਡ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸਰੋਤ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਬਾਂਡ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਕਿ ਵਾਹਕ ਬਾਂਡ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ;

(iv) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. (ਅਪੀਲਾਂ) ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਾਰਕ ਬਾਂਡ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਨਕਦੀਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਬਾਂਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸਰੋਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।

(v) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. (ਅਪੀਲਾਂ) ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਾਹਕ ਬਾਂਡ (ਛੋਟ ਅਤੇ ਛੋਟ) ਐਕਟ, 1981 ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇਗਾ।

(vi) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਫਿਰ ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. (ਅਪੀਲਾਂ) ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਲਿਆਏ ਬਿਨਾਂ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸੀ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਬੇਨਾਮੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(vii) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਫਿਰ ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. (ਅਪੀਲਾਂ) ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਬੇਨਾਮੀ ਸੀ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਆਮਦਨ ਆਰ. ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ ਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਲਡਿੰਗ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਧੁਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ. 8,14,230/- ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਇਸ ਜੋੜ/ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

13. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੁਨੀਤ ਸੱਭਰਵਾਲ ਦੇ ਮੋਰਨੀ ਦੇਵੀ ਬ੍ਰਿਜ ਲਾਲ ਟਰੱਸਟ ਤੋਂ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰ ਸੀ ਸੱਭਰਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਮੋਰਨੀ ਦੇਵੀ ਬ੍ਰਿਜ ਲਾਲ ਟਰੱਸਟ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਇਕਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੁਨੀਤ ਸੱਭਰਵਾਲ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਆਮਦਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰ ਸੀ ਸੱਭਰਵਾਲ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜੋੜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋਰ ਫਰਮਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ/ਹਟਾਉਣ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸੰਖੇਪਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਥੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।

14. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਲੀਏ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 30.12.2009 ਨੂੰ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ

ਭੇਜੇ ਗਏ ਪਹਿਲੂ ਅਤੇ ਕਰਦਾਤਿ ਪੁਨੀਤ ਸੱਭਰਵਾਲ ਦੀ ਆਮਦਨ ਬਾਰੇ ਕਰਦਾਤਿਆਂ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰੁਪਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। 67, 550/- ਹੈ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਃ

15. ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਏ ਸਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜੋ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਲਾਸ਼ੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੁਨੀਤ ਸੱਭਰਵਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਚੈੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

16. ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆਃ

(i) ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੁਨੀਤ ਸੱਭਰਵਾਲ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਉਹ ਇੱਕ ਮੇਜਰ ਸੀ;

(ii) ਸਪੈਸ਼ਲ ਬੇਅਰਰ ਬਾਂਡ (ਛੋਟ ਅਤੇ ਛੋਟ) ਐਕਟ, 1981 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੋਟਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ;

(iii) ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਕਈ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ;

(iv) ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਨਾਮ ਸੇਲਵੀ ਜੇ ਜੈਲਾਲਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (2017) 6 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 263 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਸੈੱਸਮੈਂਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਆਮਦਨ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਟੈਕਸ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ

(v) ਜੋ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪੱਕਾ ਸ਼ੱਕ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਸ ਸੀ।

ਸੰਖੇਪਃ

17 ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਉਠਾਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ।

18. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੁਨੀਤ ਸੱਭਰਵਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀਃ

(i) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ, ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਉਹ ਇੱਕ ਮੇਜਰ ਸੀ;

(ii) ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਜ਼) ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ, ਸਿਰਫ ਮੈਸਰਜ਼ ਮੋਰਨੀ ਦੇਵੀ ਬ੍ਰਿਜ ਲਾਲ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਟਰੱਸਟ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਕੋਲ ਬੇਨਾਮੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰ. ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ ਇੱਕ ਲਾਭਕਾਰੀ ਮਾਲਕ ਸੀ;

(iii) ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ 7 ਸਾਲਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਚੌਂਕ ਅਵਧੀ ਦੇ ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੁਨੀਤ ਸੱਭਰਵਾਲ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ, ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਤਰਕ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਘੋਰ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

(iv) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਾਰਜ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੁਨੀਤ ਸੱਭਰਵਾਲ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 109 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ;

(v) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰੱਖਦਿਆਂ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ; ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ 31.08.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਿੱਟਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਕਤ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬੇਨਾਮੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੀਮਤ ਮੁੱਦੇ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 30.12.2009 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਪਾਇਆ।

19. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰ. ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ 31.08.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਵਿਵਾਦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨਃ

(i) ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ;

(ii) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਧਨ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰ. ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ;

(iii) ਤੀਹ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

(iv) ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸੇਲਵੀ ਜੇ. ਜੈਲਾਲਤਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ' ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਰਿਟਰਨ ਜੋ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ।

(v) ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226,227 ਅਤੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਚਾਰਜ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।

20. ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ, ਰਾਧਸ਼ਿਆਮ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏ. ਐੱਨ.ਆਰ. (2011) 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 581, ਆਸ਼ੂ ਸੁਰੇਂਦਰਨਾਥ ਤਿਵਾੜੀ ਬਨਾਮ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਅਤੇ ਏ. ਐੱਨ. ਆਰ. (2020) 9 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 636 ਅਤੇ ਜੇ ਸੇਕਰ ਬਨਾਮ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ਼ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ, (2022) 7 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 370 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸਿਵਲ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਦੇ ਇੱਕੋ ਸਮੂਹ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਿਆਰ ਉੱਚਾ ਹੈ।

21. ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀ ਕੇ. ਐੱਮ. ਨਟਰਾਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਏ. ਐੱਸ. ਜੀ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀਃ

(i) ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜੋ ਵੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੈ ਉਹ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ' ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ;

(ii) ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ;

(iii) ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ' ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਟਿਵ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਮਿੰਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਰਹੀ ਸੀ;

(iv) ਸ਼ਿਓਰਾਜ ਸਿੰਘ ਅਹਲਾਵਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂ ਪੀ ਐਂਡ ਏਐਨਆਰ (2013) 11 ਐਸਸੀਸੀ 476' ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ

ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(v) ਇਹ ਕਿ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸ਼ੱਕ ਵੀ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨਤ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਏਗਾ।

(vi) ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਮਿਤੀ 21.08.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਰਿਲਾਇੰਸ ਚਾਰਜ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ;

(vii) ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਆਈਟੀਏਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ;

(viii) ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ, ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੂਤ ਦੇ ਇੱਕ ਟੁਕੜੇ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰਜ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸੇਲਵੀ ਜੇ. ਜੈਲਲਿੱਤਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਚਤੁਰਵੇਦੀ (3) ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2007) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 380 ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਆਫ ਟੀ. ਐਨ. ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਸ਼ ਰਾਜਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (2014) 11 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 709 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੱਭਤਾਂ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਰੋਤ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ' ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(ix) ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਏ. ਐੱਸ. ਜੀ. ਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਚਾਰਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨਃ

22 ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਹ ਹੈਃ ਕੀ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ 21.02.2006 ਦੇ ਚਾਰਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ 28.02.2006 ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ?

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

23. ਪੱਖਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਚਾਰਜ ਮਿਤੀ 21.02.2006 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 28.02.2006 ਦੇ ਆਰਡਰ ਆਫ ਫਰੀਮਿੰਗ ਚਾਰਜ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ।

24. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰ.ਸੀ.ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੁਨੀਤ ਸੱਭਰਵਾਲ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸੱਭਰਵਾਲ ਕੋਲ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ। 2,05,63,341/- ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਗਣਨਾ ਰੁਪਏ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1,23,18,091/-.ਪੁੱਤਰ ਪੁਨੀਤ ਸੱਭਰਵਾਲ ਵਿਰੁੱਧ ਇਲਜ਼ਾਮ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਿਆ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਰ. ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਮੋਰਨੀ ਦੇਵੀ ਬ੍ਰਿਜ ਲਾਲ ਟਰੱਸਟ, ਮੈਸਰਜ਼ ਮੋਰਨੀ ਵਪਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੁਨੀਤ ਸੱਭਰਵਾਲ ਇਕਲੌਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਸਨ। ਹੁਕਮ ਤਹਿਤ ਪੁਨੀਤ ਸੱਭਰਵਾਲ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 109 ਨੂੰ ਪੀ. ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਈ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 13 (2) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

25. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਮਿਤੀ 31.08.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਕਰਦਾਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਕ੍ਰਾਸ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ (ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜੋ 30.12.2009 ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੈਟਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ) ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੋਰਨੀ ਲਾਲ ਬ੍ਰਿਜ ਟਰੱਸਟ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਆਰ. ਸੀ. ਸੱਭਰਵਾਲ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

26. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਸਮਾਨ ਟੈਕਸ ਕਾਰਵਾਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਸਮਾਨ ਤੱਥਾਂ' ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।

27. ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 31.08.2007 ਦੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤੱਤ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

28. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 31.08.2007 ਦੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਗੁਆਉਣ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਸੇਲਵੀ ਜੇ. ਜੈਲਲਿੱਤਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

29. ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਸੇਲਵੀ ਜੇ ਜੈਲਿੱਤਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਅਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਸੈੱਸਮੈਂਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ।ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਤਹਿਤ ਆਮਦਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਰੋਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆਃ

"188. ਅਨੰਤਰਾਮ ਵੀਰਸਿੰਘਈਆ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ., 1980 ਸਪੱਸ਼ਟ ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 13:1980 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਟੈਕਸ) 274] ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਸੈਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਆਬਕਾਰੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸੀ, ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਰਿਟਰਨ ਨੂੰ ਆਈ. ਟੀ. ਓ. ਵੱਲੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਰਦਾਤਿਆਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਕਿ ਵਾਧੂ ਖਰਚ ਹੋਰ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਕਦ ਘਾਟੇ ਅਤੇ ਨਕਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਉਪਜ ਅਤੇ ਘੱਟ ਵਿਕਰੀ ਦਰਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲੁਕਵੀਂ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਰਦਾਤਿਆਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟ ਦਿੱਤਾ [ਸੀਆਈਟੀ ਬਨਾਮ ਅਨੰਤਰਾਮ ਵੀਰਸਿੰਗਈਆ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, 1971 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਏਪੀ 262: (1975) 99 ਆਈਟੀਆਰ 544] ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ।

189. ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 271 (1) (ਸੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੁਰਮਾਨਾ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਲੁਕਾਏ ਹਨ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਗਲਤ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਅਜਿਹੀ ਕਮਾਈ. ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਵਾਈ ਅਰਧ-ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਮਾਲ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਰਕਮ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਰਦਾਤਿ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਲੁਕਾਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਗਲਤ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਸੀਦ ਆਮਦਨ ਸੀ, ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਅਪਣਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਖਾਸ ਰਕਮ ਮਾਲੀਆ ਰਸੀਦ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਰਕਮ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਸਬੂਤ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਨਤੀਜਾ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਮੁੱਚੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਰਕਮ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਰਦਾਤਿ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਲੁਕਾਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਗਲਤ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

190. ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਈ. ਟੀ. ਰਿਟਰਨ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਈ. ਟੀ. ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿਟਰਨ ਅਤੇ ਆਈ. ਟੀ. ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਆਮਦਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀ. ਸੀ. ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਈ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

191 'ਤੇ ਰਿਹਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਾਫ਼ੀ ਅਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਕੇਂਦਰਿਤ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ

ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ, ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਢੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਉੱਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਨਾਲ ਬਦਲਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਰੋਤ (ਸਰੋਤਾਂ) ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਗਰੰਟੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਵੀ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ/ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿਟਰਨਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹਨ, ਸੰਭਾਵੀ ਮੁੱਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਚਾਰਜ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿਟਰਨਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸਾਬਤ ਜਾਂ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਬੂਤ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਤੋਂ ਸਹੁੰ ਲੈ ਕੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ/ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਉਕਸਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਮੁੱਚੇ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼, ਜਾਂ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਈ) ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ' ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਸਰੋਤਾਂ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਅਸੰਤੁਲਨਤਾ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

199. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ, ਲਾਭ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਲਈ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨੀ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇੱਕ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਤਾਲ ਸਿਰਫ ਟੈਕਸਯੋਗ ਆਮਦਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸਰੋਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

200 ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਚਤੁਰਵੇਦੀ (3) ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, (2007) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 380: (2007) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਸੀ. ਆਰ. ਆਈ.) 302] ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੂੰ 1988 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰ-2 ਤੋਂ ਆਰ-5 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਰਿੱਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਯੂਪੀ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸਨ। ਇਹ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਮੁੱਢਲਾ ਮੁੱਦਾ ਕਥਿਤ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 2 ਤੋਂ 5 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਧਨ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਪਤੀ ਹਾਲਾਂਕਿ 9,22,72,000 ਰੁਪਏ ਸੀ, ਪਰ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁੱਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਣਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੁੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਮੁੱਲ 24 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਚੈੱਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹਨ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਦੇਸ਼ਾਂ, ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਸੰਖੇਪਤਾ। ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਸਿਰਫ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਏਜੰਸੀ ਜਾਂ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਹੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

201. ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ' ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਦੇਸ਼, ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਹੋਰ ਪੜ੍ਹਤਾਲ/ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ]

30. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ. ਜੈਲਾਲਤਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਤੀਜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਥੇ ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਜੇ. ਜੈਲਾਲਤਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 309 ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੈਰਾ 309 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈਃ

309. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਦੀ ਰਕਮ 1.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੱਸੀ, ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਅਤੇ ਉਸ' ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਪਰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਵੀ ਯਕੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ 'ਤੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਸੀ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅੰਤਮ ਸਿੱਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਤੰਤਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀਜ਼/ਫੋਰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਲੱਭਤਾਂ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਉੱਤੇ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਰੋਤ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਦਾਤੇ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਦਰਜ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੀ ਕੋਈ ਝਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ, ਇੱਕ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ 'ਤੇ ਆਉਣ ਲਈ।

31. ਇਹ ਬੇਨਤੀਆਂ ਸਾਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ:

(i) ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 309 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਹੈ। ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰੇ ਦੇ ਪੂਰੇ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਿਰਫ਼ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇਖੇ ਸਨ ਜੋ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਯੰਤਰਿਕ ਤੌਰ' ਤੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮੱਗਰੀ' ਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

(ii) ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ. ਜੈਲਲਿੱਤਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਬੇਟਿਵ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਸਨ ਬਲਕਿ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਸਨ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਅਤੇ ਆਈ. ਟੀ. ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(iii) ਤੀਜਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ/ਆਦੇਸ਼ ਸਬੂਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਸੰਭਾਵੀ ਮੁੱਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ' ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸਾਬਤ ਜਾਂ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

(iv) ਚੌਥਾ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਜੇ. ਜੈਲਾਲਤਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਬੂਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(v) ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਡਿਸਚਾਰਜ (ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਨ ਸੁਰੇਸ਼ ਰਾਜਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (2014) 11 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 709 ਪੈਰਾ 32.3) ਜਾਂ ਰੱਦ (ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਅਤੇ ਐਨ. ਆਰ. ਬਨਾਮ ਥੋਮੰਦਰੂ ਹੰਨਾਹ ਵਿਜੈਲਕਸ਼ਮੀ ਅਤੇ ਐਨ. (2021) 18 ਐਸਸੀਸੀ 135 ਪੈਰਾ 63-64] ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

32. ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸੰਭਾਵੀ ਮੁੱਲ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਦੇਸ਼, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲੱਭਤਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸੰਭਾਵੀ ਮੁੱਲ, ਇੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

33. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸਿਵਲ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਦੇ ਇੱਕੋ ਸਮੂਹ ਉੱਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹੈ।

34. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਰਾਧੇਸ਼ਿਆਮ ਕੇਜਰੀਵਾਲ (ਉਪਰੋਕਤ) ਆਸ਼ੂ ਸੁਰੇਂਦਰਨਾਥ ਤਿਵਾੜੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਅਤੇ ਜੇ. ਸੇਕਰ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਿਵਲ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

35. ਰਾਧਸ਼ਿਆਮ ਕੇਜਰੀਵਾਲ (ਉਪਰੋਕਤ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉੱਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੋਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਬਦਲੇ ਭਾਰਤੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1973 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1973 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕਥਿਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

36. ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1973 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ

ਇਸ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਹੋਣਾ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ।

37. ਰਾਧਸ਼ਿਆਮ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਵਾਸਤਵਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕੋ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕੋ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਸਿਵਲ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਰੀ ਹੋਣ' ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। (CBI). ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਉਕਤ ਤੱਥਵਾਦੀ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਾਧਸ਼ਿਆਮ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

38. ਆਸ਼ੂ ਸੁਰੇਂਦਰਨਾਥ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਭਾਰਤੀ ਲਘੂ ਉਦਯੋਗ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਡੀ. ਜੀ. ਐੱਮ. ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਖਾਤੇ ਲਈ ਆਰ. ਟੀ. ਜੀ. ਐੱਸ. ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਇਕ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬੈਂਕ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੇਂਦਰੀ ਚੌਕਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਕੇਂਦਰੀ ਚੌਕਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

39. ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਚੌਕਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਲੱਭਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੀ ਗਈ ਈ-ਮੇਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਤਸਦੀਕ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਧਸ਼ਿਆਮ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ "ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸਥਾਈ ਨਹੀਂ" ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

40. ਆਸ਼ੂ ਸੁਰੇਂਦਰਨਾਥ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਆਸ਼ੂ ਸੁਰੇਂਦਰਨਾਥ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਦੋਵਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲੱਭੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਪਹਿਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਮੁੱਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

41. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਜੇ. ਸੇਕਰ (ਉਪਰੋਕਤ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪੱਤਰ' ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਉੱਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜੇ. ਸੇਕਰ (ਉਪਰੋਕਤ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਨਕਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਸਬੰਧੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਇੰਨੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਨਕਦੀ ਸਬੰਧੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਲੋਜ਼ਰ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਐਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਪਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਸਥਿਰ ਪਾਈ ਗਈ।

42. ਇਸ ਲਈ ਜੇ. ਸੇਕਰ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਕਿ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਕਰਦਾਤਿ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ। ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।

43. ਅਸੀਂ ਇਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਡਰੈੱਸ ਰਿਹਰਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।ਡਿਸਚਾਰਜ ਲਈ ਲਾਗੂ ਟੈਸਟ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ' ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸ਼ੱਕ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ [ਓਂਕਾਰ ਨਾਥ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ] ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਏਗਾ। ਰਾਜ (ਐਨ. ਸੀ. ਟੀ. ਦਿੱਲੀ) ਅਤੇ ਏ. ਐਨ. ਆਰ. (2008) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 561 ਪੈਰਾ 11] ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਮੱਗਰੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਚਾਰਜ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ [ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਲ ਮੁਨੀਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1977) 2 ਐਸਸੀਸੀ 699 ਪੈਰਾ 10] ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਏਐਸਜੀ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ।

44. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੁਨੀਤ ਸੱਭਰਵਾਲ ਦੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਬਾਰੇ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚੈੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾਬਾਲਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਉਪਲਬਧ ਹਨ।

45. ਜੋ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਨੂੰ ਏ. ਐੱਸ. ਜੀ. ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਚਾਰਜ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

46. ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਖਾਲੀ ਹਨ। ਸਾਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੰਬਿਤ ਹੈ

ਲਗਭਗ 25 ਸਾਲ. ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, 31.12.2024 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ. ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਿਰਫ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਸਿਰਲੇਖ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇਃ ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾਃ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Shifa Kler